NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/903

z 13. marca 2024,

ktorým sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vysokej úrovne interoperability verejného sektora v celej Únii (akt o interoperabilnej Európe)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 172,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ([2]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([3]),

keďže:

(1) Je potrebné posilniť rozvoj cezhraničnej interoperability sietí a informačných systémov, ktoré sa používajú na poskytovanie alebo riadenie verejných služieb v Únii, aby mohla verejná správa v Únii spolupracovať a aby verejné služby fungovali cezhranične. Súčasnú neformálnu spoluprácu by mal nahradiť jednoznačný právny rámec, ktorý by umožňoval interoperabilitu na rôznych administratívnych úrovniach a v rôznych sektoroch a uľahčil by plynulé cezhraničné toky údajov pre skutočne európske digitálne služby, ktoré pri dodržaní zásady subsidiarity posilnia vnútorný trh. Interoperabilita verejného sektora má významný vplyv na právo na voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu stanovené v zmluvách, keďže zaťažujúce administratívne postupy môžu vytvárať značné prekážky, a to najmä pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“).

(2) Spoluprácou subjektov verejného sektora v oblasti cezhraničnej interoperability sa môžu riešiť spoločné výzvy, najmä v pohraničných regiónoch, a môžu sa zabezpečiť plynulé cezhraničné toky údajov.

(3) Únia a členské štáty už viac ako dve desaťročia pracujú na podpore modernizácie verejnej správy prostredníctvom digitálnej transformácie a na posilnení úzkych prepojení potrebných pre skutočne európsky digitálny priestor. Vo svojom oznámení z 9. marca 2021 s názvom Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob Komisia zdôraznila potrebu urýchliť digitalizáciu verejných služieb do roku 2030, a to aj zabezpečením interoperability na všetkých úrovniach správy a vo všetkých verejných službách. Okrem toho rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 ([4]) stanovuje jasný cieľ, aby poskytovanie kľúčových verejných služieb bolo do roku 2030 dostupné online na 100 %. Pandémia ochorenia COVID-19 okrem toho zvýšila rýchlosť digitalizácie, čím sa na verejnú správu vyvíjal tlak, aby sa prispôsobila online paradigme, a to aj pokiaľ ide o cezhraničné digitálne verejné služby, ako aj o inteligentnejšie a ekologickejšie využívanie technológií v súlade s cieľmi v oblasti klímy a energetiky stanovenými v Európskej zelenej dohode a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 ([5]). Zámerom tohto nariadenia je významne prispieť k týmto cieľom Únie vytvorením rámca štruktúrovanej spolupráce pre cezhraničnú interoperabilitu medzi členskými štátmi a medzi Komisiou a členskými štátmi na podporu zavádzania digitálnych verejných služieb, a tak občanom, podnikom a verejnému sektoru pomôcť znížiť náklady a ušetriť čas.

([1]) Ú. v. EÚ C 184, 25.5.2023, s. 28.
([2]) Ú. v. EÚ C 257, 21.7.2023, s. 28.
([3]) Pozícia Európskeho parlamentu zo 6. februára 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 4. marca 2024.
([4]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).
([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

(4) Pri snahe o posilnenie cezhraničnej interoperability v Únii je nevyhnutné zdôrazniť, že hoci je interoperabilita mimoriadne dôležitá, sama osebe nezaručuje prístupnosť a plynulosť transeurópskych digitálnych verejných služieb. Pre dosiahnutie cieľov uvedených v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481 je rovnako dôležitý komplexný a udržateľný ekosystém digitálnych infraštruktúr s primeranou finančnou podporou. V súlade s oznámením Komisie z 30. júna 2021 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 by sa osobitná pozornosť mala venovať rozšíreniu pripojiteľnosti na vidiecke a vzdialené oblasti v Únii, oblasti postihnuté priemyselnou transformáciou a regióny, ktoré sú závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými alebo demografickými podmienkami, ako sú ostrovy, cezhraničné a horské regióny, aby sa zabezpečilo, že prínosy digitálnej transformácie budú v súlade so zavedenými iniciatívami Únie na posilnenie regionálnej inkluzívnosti a pripojiteľnosti a podporia ich.

(5) Pri rozvoji cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb stanovenom v tomto nariadení by sa mala zohľadniť právna interoperabilita. Právna interoperabilita ako katalyzátor rozvoja organizačnej, sémantickej a technickej interoperability uľahčuje využívanie výhod cezhraničnej interoperability vo všeobecnosti, vrátane rýchleho prístupu podnikov a občanov k informáciám, rýchlejšie postupy a služby alebo odstraňovanie administratívnych prekážok. Okrem toho, keďže jazyková bariéra je jednou z prekážok interoperability, opätovného použitia riešení a zriadenia cezhraničných služieb, je sémantická interoperabilita kľúčovým aspektom na uľahčenie účinnej komunikácie v rôznych viacjazyčných prostrediach, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni.

(6) Transeurópske digitálne verejné služby sú digitálne služby, ktoré si subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora poskytujú navzájom alebo fyzickým alebo právnickým osobám v Únii a ktoré si vyžadujú interakciu naprieč hranicami členských štátov, medzi subjektmi Únie alebo medzi subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora prostredníctvom ich sietí a informačných systémov. Transeurópske digitálne verejné služby by mali okrem iného zahŕňať kľúčové verejné služby v zmysle vymedzenia v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481, ktoré sa vzťahujú na základné služby, ktoré sú dôležité pri významných životných udalostiach fyzických osôb, ako je nájdenie zamestnania alebo štúdium, a pre právnické osoby v ich profesionálnom životnom cykle. Kľúčové verejné služby s transeurópskym významom budú mať po dosiahnutí cezhraničnej interoperability veľký prínos pre občanov. Príkladmi transeurópskych digitálnych verejných služieb sú služby, ktoré prostredníctvom cezhraničnej výmeny údajov umožňujú vzájomné uznávanie akademických diplomov alebo odborných kvalifikácií, výmenu údajov o vozidlách v záujme bezpečnosti cestnej premávky, prístup k údajom o sociálnom zabezpečení a zdravotným údajom vrátane preukazov o pandémii a očkovaní, prístup k systémom centrálneho elektronického priečinka, výmenu informácií týkajúcich sa daní, ciel, akreditácie pre verejné obstarávania, digitálneho vodičského preukazu alebo obchodných registrov a vo všeobecnosti všetky tie služby, ktoré pri prístupe k cezhraničným údajom a ich výmene uplatňujú zásadu „jedenkrát a dosť“.

(7) Bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov vymedziť, čo tvorí verejné služby, sa subjekty Únie a subjekty verejného sektora nabádajú, aby pri navrhovaní a vývoji takýchto služieb zvažovali potreby používateľov a prístupnosť v súlade s Európskym vyhlásením z 15. decembra 2022 o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí ([6]). Subjekty Únie a subjekty verejného sektora sa takisto nabádajú, aby zabezpečili, že osoby so zdravotným postihnutím, starší ľudia a iné zraniteľné skupiny budú môcť využívať verejné služby na úrovniach služieb porovnateľných s tými, ktoré sa poskytujú ostatným občanom.

(8) Mala by sa zriadiť nová riadiaca štruktúra s ústredným výborom pre interoperabilnú Európu (ďalej len „výbor“) a mala by mať právny mandát, aby spolu s Komisiou viedla ďalší rozvoj cezhraničnej interoperability v Únii vrátane európskeho rámca interoperability a iných spoločných právnych, organizačných, sémantických a technických riešení interoperability, ako sú špecifikácie a aplikácie. Okrem toho by sa týmto nariadením malo zaviesť jasné a ľahko rozpoznateľné označenie pre niektoré riešenia interoperability (ďalej len „riešenia pre interoperabilnú Európu“). Malo by sa podporiť vybudovanie dynamického spoločenstva v oblasti otvorených technologických riešení pre verejné správy.

(9) Regionálne a miestne orgány budú zohrávať pri vývoji riešení interoperability aktívnu úlohu. Mali by sa tiež snažiť zapojiť MSP, výskumné a vzdelávacie organizácie a občiansku spoločnosť a podeliť sa o výsledky takýchto výmen.

([6]) Ú. v. EÚ C 23, 23.1.2023, s. 1.

(10) V záujme jednotného prístupu k interoperabilite verejného sektora v celej Únii a podpory zásady dobrej správy vecí verejných a voľného pohybu osobných a iných ako osobných údajov v rámci Únie je čo najviac zosúladiť pravidlá pre všetky subjekty Únie a subjekty verejného sektora, ktorými sa stanovujú záväzné požiadavky na transeurópske digitálne verejné služby, a tým ovplyvniť schopnosť týchto subjektov a orgánov vymieňať si údaje prostredníctvom svojich sietí a informačných systémov. Tento cieľ zahŕňa Komisiu a iné subjekty Únie, ako aj subjekty verejného sektora v členských štátoch na všetkých úrovniach správy: celoštátnej, regionálnej a miestnej. Subjekty Únie zohrávajú dôležitú úlohu pri získavaní údajov regulačného oznamovania od členských štátov. Preto by do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia mala patriť aj interoperabilita takýchto údajov.

(11) Základné právo na ochranu osobných údajov sa zaručuje najmä nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([7]) a (EÚ) 2018/1725 ([8]). Súkromný život a dôvernosť komunikácií navyše chráni smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES ([9]), okrem iného podmienkami týkajúcimi sa všetkých osobných a iných ako osobných údajov, ktoré sú uložené v koncovom zariadení alebo ku ktorým sa pristupuje prostredníctvom koncového zariadenia. Uvedené právne predpisy Únie poskytujú základ pre udržateľné a zodpovedné spracúvanie údajov vrátane prípadov, keď súbory údajov obsahujú kombináciu osobných a iných ako osobných údajov. Týmto nariadením sa dopĺňa právo Únie týkajúce sa ochrany osobných údajov a súkromia, najmä nariadenia (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725 a smernica 2002/58/ES, ktoré ním nie je dotknuté. Žiadne ustanovenie tohto nariadenia nemožno uplatňovať alebo vykladať tak, aby sa ním oslabovalo alebo obmedzovalo právo na ochranu osobných údajov alebo právo na súkromie a dôvernosť komunikácií.

(12) Cezhraničná interoperabilita nie je založená len na centralizovaných digitálnych infraštruktúrach členských štátov, ale aj na decentralizovanom prístupe. To zahŕňa potrebu dôvery medzi verejnými správami, ktorá umožní výmenu údajov medzi miestnymi samosprávami v rôznych členských štátoch bez toho, aby nevyhnutne prechádzali cez národné uzly. Preto je potrebné vyvinúť spoločné riešenia interoperability, ktoré budú opätovne použiteľné na všetkých administratívnych úrovniach. Riešenia interoperability zahŕňajú rôzne formy od nástrojov na vyššej úrovni, ako sú koncepčné rámce a usmernenia, až po technickejšie riešenia, ako sú referenčné architektúry, technické špecifikácie alebo normy. Riešeniami interoperability môžu byť aj konkrétne služby a aplikácie, ako aj zdokumentované technické komponenty, ako je zdrojový kód vrátane artefaktov a modelov umelej inteligencie, ak sa zaoberajú právnymi, organizačnými, sémantickými alebo technickými aspektmi cezhraničnej interoperability. Potreby cezhraničných digitálnych interakcií sa zvyšujú, čo si vyžaduje riešenia, ktoré môžu uvedené potreby uspokojiť. Cieľom tohto nariadenia je uľahčiť a stimulovať výmenu medzi všetkými úrovňami správy, prekonať cezhraničné prekážky a administratívnu záťaž, a tým zvýšiť efektívnosť verejných služieb v celej Únii.

(13) Interoperabilita uľahčuje úspešné vykonávanie politík, najmä tých, ktoré majú silné prepojenie s verejným sektorom, ako je spravodlivosť a vnútorné veci, dane a clá, doprava, energetika, zdravotníctvo, poľnohospodárstvo a zamestnanosť, ako aj regulácia podnikov a priemyslu. Perspektíva interoperability v rámci samostatných odvetví je však spojená s rizikom, že prijatie rozdielnych alebo nezlučiteľných riešení na vnútroštátnej alebo odvetvovej úrovni vytvorí nové elektronické prekážky, ktoré budú brániť riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a súvisiacim slobodám pohybu. Okrem toho hrozí, že by sa ňou oslabila otvorenosť a konkurencieschopnosť trhov a poskytovanie služieb všeobecného záujmu občanom a podnikom. Toto nariadenie by preto malo aj uľahčovať a podporovať medziodvetvovú interoperabilitu a vzťahovať sa na ňu, čím by sa podporilo odstraňovanie prekážok, nezlučiteľností a fragmentácie digitálnych verejných služieb.

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([9]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

(14) S cieľom odstrániť fragmentáciu v oblasti interoperability v Únii by sa malo presadzovať jednotné chápanie interoperability v Únii a celostný prístup k riešeniam interoperability. Štruktúrovaná spolupráca by mala podporovať opatrenia, ktorými sa presadzuje politika, ktorá je od začiatku nastavená na pripravenosť na digitalizáciu a interoperabilitu už v štádiu návrhu. Okrem toho by mala podporovať efektívne riadenie a využívanie infraštruktúr digitálnych služieb a ich príslušných zložiek subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora, ktoré umožňujú zriaďovanie a prevádzku udržateľných a efektívnych verejných služieb, s cieľom zabezpečiť prístupnosť až na najnižšiu úroveň verejnej správy.

(15) Subjekty Únie a subjekty verejného sektora môžu zaviesť záväzné požiadavky na transeurópske digitálne verejné služby. S cieľom zabezpečiť, aby si takéto služby mohli vymieňať údaje cezhranične, by sa mal zriadiť mechanizmus, ktorý umožní zistiť právne, organizačné, sémantické a technické prekážky cezhraničnej interoperability (ďalej len „posudzovanie interoperability“). Tento mechanizmus by mal zabezpečiť primerané zohľadnenie aspektov cezhraničnej interoperability vo všetkých rozhodnutiach, ktoré môžu mať účinok na dizajn takýchto služieb.

(16) Pri zavádzaní záväzných požiadaviek na transeurópske digitálne verejné služby je dôležité sústrediť sa čo najskôr v procese tvorby politík na aspekt interoperability v súlade so zásadou „digitálne služby ako štandard“ a prístupom „interoperabilita už v štádiu návrhu“. Preto by subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora, ktoré majú v úmysle stanoviť záväzné požiadavky pre jednu alebo viacero transeurópskych digitálnych verejných služieb, ktoré majú účinok na cezhraničnú interoperabilitu, napríklad v priebehu digitalizácie kľúčových verejných služieb, ako sa uvádza v rozhodnutí (EÚ) 2022/2481, mali vykonať posúdenie interoperability. S cieľom zabezpečiť účinnosť a efektívnosť tejto úlohy môže členský štát rozhodnúť o vlastných zdrojoch a potrebnej spolupráci medzi svojimi subjektmi verejného sektora s cieľom podporiť vykonávanie týchto posúdení interoperability.

(17) Posúdenie interoperability je potrebné na pochopenie rozsahu vplyvu plánovaných požiadaviek a na navrhnutie opatrení na zúročenie výhod a riešenie potenciálnych nákladov. V situáciách, keď posúdenie interoperability nie je povinné, môže subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora rozhodnúť, že vykoná posúdenie interoperability dobrovoľne. Toto nariadenie preto podporuje interoperabilitu vo všeobecnosti.

(18) Záväzné požiadavky môžu zahŕňať akékoľvek povinnosti, zákazy, podmienky, kritéria alebo obmedzenia právnej, organizačnej, sémantickej alebo technickej povahy v rámci zákona, iného právneho predpisu, správneho opatrenia, zmluvy, výzvy na predkladanie ponúk alebo iného úradného dokumentu. Záväzné požiadavky ovplyvňujú spôsob, akým sa transeurópske digitálne verejné služby a siete a informačné systémy používané na ich poskytovanie navrhujú, obstarávajú, vyvíjajú a realizujú, čím ovplyvňujú prichádzajúce alebo odchádzajúce toky údajov v rámci týchto služieb. Úlohy ako postupná údržba, ktoré nezavádzajú podstatnú zmenu, bezpečnostné alebo technické aktualizácie alebo jednoduché obstarávanie štandardného vybavenia v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT), však zvyčajne nemajú vplyv na cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb, a preto nevedú k povinnému posúdeniu interoperability v zmysle tohto nariadenia.

(19) Prístup k vykonávaniu posúdení interoperability by mal byť primeraný a diferencovaný podľa úrovne, na ktorej sa vykonávajú, a ich rozsahu. Za určitých okolností môže byť rozumné a hospodárne, aby bol predmet posúdenia interoperability širší ako jediný projekt, a to aj keď subjekty verejného sektora zamýšľajú vytvoriť spoločnú aplikáciu či spracovateľskú platformu. V takýchto prípadoch by sa malo dôrazne podporovať, aby posudzovanie interoperability presiahlo rámec plnenia cieľov interoperabilnej Európy smerom k zavedeniu interoperability v plnom rozsahu. Podobne by požiadavky na posúdenia interoperability vykonávané na úrovni realizácie jednotlivých projektov, napríklad v miestnom orgáne, mali byť pragmatické a mali by umožňovať úzke zameranie, pričom by sa mala zohľadniť skutočnosť, že širšie prínosy posúdení interoperability vo všeobecnosti vznikajú v počiatočných fázach vypracúvania politiky a vývoja referenčnej architektúry, špecifikácií a noriem. Výbor by pri prijímaní usmernení k obsahu posúdenia interoperability mal okrem iného zohľadniť kapacity regionálnych a miestnych subjektov verejného sektora a vyhnúť sa nadmernému administratívnemu zaťaženiu.

(20) V procese konzultácií s priamo dotknutými subjektmi alebo ich zástupcami by subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora mal mať možnosť využívať zavedené konzultačné postupy a aktuálne údaje.

(21) V posúdení interoperability by sa mali vyhodnotiť účinky plánovaných záväzných požiadaviek na transeurópske digitálne verejné služby na cezhraničnú interoperabilitu, napríklad so zreteľom na pôvod, povahu, osobitosť a rozsah týchto účinkov. Výsledok tohto posúdenia by sa mal zohľadniť pri určovaní vhodných opatrení, ktoré je potrebné prijať s cieľom stanoviť alebo upraviť záväzné požiadavky na transeurópske digitálne verejné služby.

(22) Subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora by mali uverejniť správu o výsledku posúdenia interoperability na verejnej lokalite určenej príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo koordinátormi interoperability pre subjekty Únie, a to aspoň na oficiálnom webovom sídle v strojovo čitateľnom formáte. Zverejnením výsledku by sa nemali ohroziť práva duševného vlastníctva alebo obchodné tajomstvá a zverejnenie by malo byť obmedzené, ak je to opodstatnené z dôvodu verejného poriadku alebo bezpečnosti. Malo by sa dodržiavať právo Únie upravujúce ochranu osobných údajov. Subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora by mali výsledky posúdení interoperability elektronicky poslať výboru. Na tomto základe by mal výbor analyzovať a predkladať návrhy s cieľom zlepšiť cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb. Návrhy výboru by sa mali uverejniť na portáli interoperabilnej Európy.

(23) Na uľahčenie úloh subjektov Únie a subjektov verejného sektora pri vykonávaní posúdení interoperability a na to, aby výbor mohol na základe ich výsledkov vyvodzovať odporúčania s cieľom zlepšiť cezhraničnú interoperabilitu, je potrebný spoločný kontrolný zoznam pre správy o týchto posúdeniach. V správe, ktorá predstavuje výsledok postupu posúdenia interoperability, by sa preto mali zhrnúť účinky posudzovanej požiadavky na právny, organizačný, sémantický, technický a správny rozmer cezhraničnej interoperability, typ riešení pre interoperabilnú Európu použitých na riešenie takýchto účinkov a ostávajúce prekážky, ktoré sa zatiaľ neriešia. Používanie tohto spoločného kontrolného zoznamu by sa malo podrobnejšie vysvetliť usmerneniami, ktoré prijme výbor.

(24) Komisia by mala zabezpečiť používateľsky ústretové prostriedky na zaoberanie sa výsledkami posúdení a ich zasielanie, vrátane strojovo čitateľného formátu. Online nástroj pre správy o posúdení interoperability by mal slúžiť na zabezpečenie jednoduchého a používateľsky ústretového rozhrania na vypracúvanie a uverejňovanie takýchto správ. Na účely monitorovania možno použiť štandardizovaný výstup podávania správ v strojovo čitateľnom formáte. Takýto nástroj by mal umožňovať aj automatizovaný preklad a mal by sa začleniť do portálu interoperabilnej Európy. V záujme podpory interoperability a bezproblémovej integrácie by online nástroj mal využívať a dodržiavať aj model otvorených údajov odvodený zo spoločného kontrolného zoznamu pre správy o posúdení interoperability. Je nevyhnutné zabezpečiť aplikačné programovacie rozhranie, ktoré umožní integráciu nástroja do existujúcich platforiem na podávanie správ, čím sa maximalizuje užitočnosť a efektívnosť pre všetky zainteresované strany. Hoci používanie online nástroja by malo byť dobrovoľné, predložením potrebných údajov a umožnením ich uverejnenia na portáli interoperabilnej Európy by sa povinnosť subjektu Únie alebo subjektu verejného sektora uverejniť správu obsahujúcu výsledok posúdenia interoperability na verejnej lokalite mala považovať za splnenú.

(25) Subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora, ktoré hľadajú riešenia interoperability, by mali mať možnosť požadovať od iných subjektov Únie alebo subjektov verejného sektora riešenia interoperability, ktoré tieto subjekty používajú, ako sú osvedčené postupy, špecifikácie a softvérový kód, spolu so súvisiacou dokumentáciou. Zdieľanie by sa malo stať štandardom. Okrem toho by sa subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora mali snažiť vyvíjať nové riešenia interoperability alebo rozvíjať existujúce riešenia interoperability. Mali by pritom uprednostniť riešenia, ktorých súčasťou nie sú obmedzujúce licenčné podmienky, ak sú takéto riešenia rovnocenné. Spoločné využívanie riešení interoperability by sa však nemalo chápať ako požiadavka, aby sa subjekty Únie a subjekty verejného sektora vzdali svojich práv duševného vlastníctva.

(26) Keď verejná správa zdieľa svoje riešenia s inými verejnými správami alebo s verejnosťou, koná vo verejnom záujme. Ešte viac to platí pre inovačné technológie. Napríklad vďaka otvorenému kódu sa algoritmy stávajú transparentnými, čo umožňuje nezávislé audity a reprodukovateľné moduly. Zdieľaním riešení interoperability verejnou správou by sa mali vytvoriť podmienky na dosiahnutie otvoreného ekosystému digitálnych technológií pre verejný sektor, ktorý môže priniesť viaceré prínosy.

(27) Pri monitorovaní koherentnosti odporúčaných riešení interoperability a navrhovaní opatrení na zabezpečenie ich zlučiteľnosti s existujúcimi riešeniami, ktoré majú spoločný účel, by výbor mal zohľadňovať zastarávanie riešení.

(28) Európskym rámcom interoperability by sa mala zabezpečiť koherentnosť a mal by byť uznávaný ako jednotný referenčný bod pre prístup Únie k interoperabilite v sektore verejných služieb. Potreby konkrétnych sektorov, oblastí alebo administratívnych úrovní sa môžu riešiť špecializovanými rámcami interoperability. Týmito rámcami, ktoré majú nezáväzný charakter, by sa mala okrem toho podporovať realizácia riešení interoperability a prístup interoperability už v štádiu návrhu.

(29) Európsky rámec interoperability by mal okrem iného podporovať zásadu viacjazyčnosti vo verejnom sektore.

(30) Európsky rámec interoperability by mal byť vypracovaný výborom. Výbor by mal byť zložený z jedného zástupcu každého členského štátu a jedného zástupcu Komisie. Členské štáty sú teda spolu s Komisiou v centre rozvoja a vykonávania európskeho rámca interoperability. Výbor by mal v prípade potreby európsky rámec interoperability aktualizovať.

(31) V špecializovaných rámcoch interoperability vydaných na doplnenie európskeho rámca interoperability by sa mali zohľadňovať existujúce osobitné sektorové rámce vyvinuté na úrovni Únie, napríklad v sektore zdravotníctva, ktoré by nimi nemali byť dotknuté.

(32) Interoperabilita priamo súvisí s otvorenými špecifikáciami a normami a závisí od ich používania. Verejný sektor Únie by preto mal mať možnosť dohodnúť sa na prierezových otvorených špecifikáciách a iných riešeniach na podporu interoperability. Novým rámcom by sa mal zabezpečiť jasný proces vytvárania a podpory odporúčaných riešení interoperability v budúcnosti s označením „riešenie pre interoperabilnú Európu“. Verejný sektor tak bude mať jednotnejší hlas, ktorým bude komunikovať svoje potreby a verejné hodnoty v širších diskusiách. Výbor by sa mal dohodnúť na všeobecných kritériách, ktoré by riešenia interoperability mali spĺňať. Výbor by mal mať možnosť stiahnuť svoje odporúčania. Ak výbor stiahne svoje odporúčania, príslušným riešeniam interoperability by sa malo odňať označenie „riešenie pre interoperabilnú Európu“ a tieto riešenia interoperability by sa v prípade potreby mali odstrániť z portálu interoperabilnej Európy.

(33) Mnohé špecifikácie interoperability, ktoré používa verejný sektor, by sa dajú odvodiť z existujúceho práva Únie. Preto je potrebné vytvoriť prepojenie medzi všetkými špecifikáciami pre transeurópske digitálne verejné služby, ktorých používanie je povinné podľa práva Únie. Pre vykonávacie orgány nie je vždy ľahké nájsť požiadavky v najaktuálnejšom a strojovo čitateľnom formáte. Jednotné miesto vstupu vo forme portálu interoperabilnej Európy a jasné pravidlá týkajúce sa metaúdajov informácií v súvislosti s takýmito požiadavkami majú pomôcť subjektom verejného sektora zabezpečiť, aby ich infraštruktúry digitálnych služieb boli v súlade so súčasnými a budúcimi pravidlami.

(34) Portál interoperabilnej Európy by mal vychádzať z existujúcich iniciatív a mal by byť vytvorený ako ľahko dostupný referenčný bod pre riešenia interoperability, posúdenia, poznatky a spoločenstvo. Portál interoperabilnej Európy by mal byť vytvorený ako odkaz na oficiálne zdroje a mal by byť otvorený aj príspevkom spoločenstva pre interoperabilnú Európu zriadeného týmto nariadením.

(35) Na portáli interoperabilnej Európy by sa mali verejne sprístupniť riešenia interoperability, ktoré sa riadia zásadami európskeho rámca interoperability, a to otvorenosťou, prístupnosťou, technologickou neutralitou, opätovnou použiteľnosťou, bezpečnosťou a ochranou súkromia, a tieto riešenia by sa mali dať prostredníctvom portálu vyhľadávať. Malo by sa jasne rozlišovať medzi riešeniami pre interoperabilnú Európu, ktoré odporúča výbor a inými riešeniami interoperability, ako sú riešenia, ktoré proaktívne zdieľa na opätovné použitie verejná správa, riešenia spojené s politikami Únie a relevantné riešenia z vnútroštátnych portálov. Prípady použitia na portáli interoperabilnej Európy by sa mali dať vyhľadávať podľa krajiny alebo podľa typu verejnej služby, ktorú podporujú. O tom ako sa majú riešenia kategorizovať na portáli interoperabilnej Európy by sa malo konzultovať s výborom.

(36) Keďže otvorený zdrojový kód umožňuje používateľom aktívne posudzovať a kontrolovať interoperabilitu a bezpečnosť riešení, je dôležité, aby podporoval vykonávanie riešení interoperability. V tejto súvislosti by sa malo podporovať používanie licencií s otvoreným zdrojovým kódom, aby sa zlepšila právna zrozumiteľnosť a vzájomné uznávanie licencií v členských štátoch. Komisia prostredníctvom verejnej licencie Európskej únie (ďalej len „EUPL“) už ponúka riešenie pre takéto udeľovanie licencií. Portály členských štátov, na ktorých sa zhromažďujú riešenia s otvoreným zdrojovým kódom a ktoré sú prepojené s portálom interoperabilnej Európy, by mali umožňovať používanie EUPL, pričom by sa nemala vylúčiť možnosť, že takéto portály môžu umožniť používanie iných licencií s otvoreným zdrojovým kódom.

(37) Verejné služby Únie, ktoré sú poskytované alebo spravované elektronicky v súčasnosti často závisia od poskytovateľov mimo Únie. Je v strategickom záujme Únie zabezpečiť, aby si zachovala a rozvíjala základné technologické kapacity na zabezpečenie svojho digitálneho jednotného trhu, a najmä aby zabezpečila poskytovanie služieb, chránila kritické siete a informačné systémy a poskytovala kľúčové verejné služby. Podporné opatrenia pre interoperabilnú Európu by mali pomôcť verejnej správe, aby sa rozvíjala a bola schopná začleňovať nové výzvy a nové oblasti v cezhraničnom kontexte. Interoperabilita je predpokladom na zabránenie odkázanosti na určitého dodávateľa technológií, umožňuje technický rozvoj a podporuje inovácie, ktoré by mali posilniť globálnu konkurencieschopnosť, odolnosť a otvorenú strategickú autonómiu Únie.

(38) Je potrebné vytvoriť mechanizmus správy na uľahčenie vykonávania politík Únie spôsobom, ktorým sa zabezpečí interoperabilita. Uvedený mechanizmus by sa mal zamerať na interoperabilné digitálne vykonávanie politík po ich prijatí vo forme právnych aktov a mal by slúžiť na vývoj riešení interoperability na základe potrieb. Mechanizmus by mal podporovať subjekty verejného sektora. Výbor by mal Komisii navrhovať projekty na podporu vykonávania politík na podporu subjektov verejného sektora a Komisia by mala rozhodnúť, či sa podporné projekty zriadia, s náležitým ohľadom na prípadnú potrebu neautoritatívnych, strojovo vykonateľných verzií politiky, ako sú referenčné implementačné modely alebo zdrojové kódy, ktoré by sa dali opätovne používať na všetkých úrovniach správy.

(39) Všetky úrovne správy by mali pri navrhovaní, vývoji a prevádzke verejných služieb spolupracovať s inovatívnymi organizáciami, vrátane spoločností a neziskových subjektov. Podpora spolupráce GovTech medzi subjektmi verejného sektora, výskumnými a vzdelávacími inštitúciami, startupmi a inovatívnymi MSP, a organizáciami občianskej spoločnosti (CivicTech) je účinným prostriedkom podpory inovácie verejného sektora, flexibility a podpory využívania nástrojov interoperability medzi súkromným a verejným sektorom. Podpora otvoreného ekosystému GovTech v Únii, ktorý spája verejné a súkromné subjekty cez hranice a zahŕňa rôzne úrovne správy, by mala umožniť vývoj inovatívnych iniciatív, pokiaľ ide o navrhovanie a zavádzanie riešení interoperability GovTech.

(40) Identifikovanie spoločných inovačných potrieb a priorít a zameranie spoločného úsilia GovTech a experimentovania cez hranice by pomohlo subjektom verejného sektora v Únii podeliť sa o riziká, vymieňať si získané poznatky a výsledky inovačných opatrení. Tieto činnosti budú čerpať najmä z bohatej zásoby technologických startupov a MSP v Únii. Úspešné projekty GovTech a inovačné opatrenia, ktoré sa skúšobne vykonávajú v rámci inovačných opatrení interoperabilnej Európy, by mali pomôcť rozšíriť nástroje GovTech a riešenia interoperability na opätovné použitie.

(41) Podporné opatrenia pre interoperabilnú Európu by mohli využívať výhody vyplývajúce z bezpečných priestorov na experimentovanie a zároveň zabezpečiť zodpovedné inovácie a integráciu vhodných opatrení na zmiernenie rizika a záruk. Na zabezpečenie právneho rámca, ktorý bude podnecovať inovácie a bude odolný voči budúcim zmenám a narušeniam, by sa mala zabezpečiť možnosť vykonávať takéto projekty v experimentálnych regulačných prostrediach pre interoperabilitu. Experimentálne regulačné prostredia pre interoperabilitu by mali pozostávať z kontrolovaných testovacích prostredí, ktoré uľahčia vývoj a testovanie inovačných riešení pred integráciou takýchto riešení do sietí a informačných systémov verejného sektora. Vytvorenie experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu by sa malo zamerať na podporu interoperability prostredníctvom inovačných riešení, a to vytvorením kontrolovaného prostredia na experimentovanie a testovanie s cieľom zabezpečiť súlad riešení s týmto nariadením a iným príslušným právom Únie a vnútroštátnym právom, posilnenie právnej istoty inovátorov a príslušných orgánov a zvýšenie pochopenia príležitostí, vznikajúcich rizík a vplyvov nových riešení. Na zabezpečenie jednotného vykonávania v celej Únii a úspor z rozsahu je vhodné stanoviť spoločné pravidlá implementácie experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov má právomoc v súvislosti s experimentálnymi regulačnými prostrediami pre interoperabilitu uložiť subjektom Únie správnu pokutu v súlade s článkom 58 ods. 2 písm. i) nariadenia (EÚ) 2018/1725.

(42) Je potrebné stanoviť pravidlá používania osobných údajov získaných na iné účely s cieľom vyvinúť určité riešenia interoperability vo verejnom záujme v rámci experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu v súlade s článkom 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2016/679 a článkom 5 nariadenia (EÚ) 2018/1725 bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 ([10]). Všetky ostatné povinnosti prevádzkovateľov a práva dotknutých osôb podľa nariadení (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725 a smernice

([10]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

(EÚ) 2016/680 zostávajú uplatniteľné. Toto nariadenie predovšetkým neposkytuje právny základ v zmysle článku 22 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/679 alebo článku 24 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2018/1725. Cieľom tohto nariadenia je iba stanovenie spracúvania osobných údajov v kontexte experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu. Akékoľvek iné spracúvanie osobných údajov, ktoré patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, by si vyžadovalo samostatný právny základ.

(43) S cieľom zvýšiť transparentnosť spracúvania osobných údajov subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora by mal portál interoperabilnej Európy poskytovať prístup k informáciám o spracúvaní osobných údajov v kontexte experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu v súlade s nariadeniami (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725.

(44) Je potrebné zlepšiť správne chápanie otázok interoperability, a to najmä medzi zamestnancami verejného sektora. V tomto ohľade je kľúčová pokračujúca odborná príprava a v tejto oblasti by sa mala podporovať spolupráca a koordinácia. Okrem odbornej prípravy v oblasti riešení pre interoperabilnú Európu by mali všetky iniciatívy v náležitých prípadoch vychádzať zo zdieľania skúseností a riešení a výmeny a podpory najlepších postupov alebo by mali byť nimi dopĺňané. Na tento účel by Komisia mala vyvinúť programy odborného vzdelávania a vypracovať vzdelávacie materiály a podporovať rozvoj certifikačného programu v otázkach interoperability s cieľom podporiť najlepšie postupy, kvalifikácie pre ľudské zdroje a kultúru excelentnosti. Komisia by mala prispieť k zvýšeniu všeobecnej dostupnosti a využívania odbornej prípravy v oblasti interoperability verejného sektora na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni v súlade so stratégiami Únie pre digitálne zručnosti. Komisia a členské štáty by mali podporovať budovanie kapacít, najmä vo verejnej správe, pokiaľ ide o rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností potrebné na vykonávanie tohto nariadenia.

(45) Na vytvorenie mechanizmu, ktorým sa uľahčí proces vzájomného učenia medzi subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora a zdieľanie najlepších postupov pri vykonávaní riešení pre interoperabilnú Európu v členských štátoch, je potrebné prijať ustanovenia o procese partnerského preskúmania. Partnerské preskúmanie by malo viesť k cenným poznatkom a odporúčaniam pre subjekt verejného sektora, ktorý je predmetom takého preskúmania. Mohlo by prispieť najmä k uľahčeniu transferu technológií, nástrojov, opatrení a procesov medzi účastníkmi partnerského preskúmania. Partnerské preskúmanie by malo vytvoriť funkčnú cestu pre výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi a subjektmi Únie s rôznymi úrovňami vyspelosti v oblasti interoperability. Malo by byť možné, aby sa partnerské preskúmanie uskutočnilo na dobrovoľnom základe na žiadosť subjektu Únie alebo v prípade potreby subjektu verejného sektora. Aby sa zabezpečilo, že proces partnerského preskúmania bude nákladovo efektívny a prinesie jasné a presvedčivé výsledky, a aby sa predišlo zbytočnému administratívnemu zaťaženiu, Komisia by mala mať možnosť prijať usmernenia o metodike a obsahu partnerského preskúmania na základe potrieb a po konzultácii s výborom.

(46) Výbor by mal uľahčiť rozvoj všeobecného smerovania štruktúrovanej spolupráce v rámci interoperabilnej Európy pri podpore digitálneho prepojenia a interoperability verejných služieb v Únii a na účely dohľadu nad strategickými a vykonávacími činnosťami súvisiacimi s touto spoluprácou. Výbor by mal vykonávať svoje úlohy s prihliadnutím na pravidlá a riešenia cezhraničnej interoperability, ktoré už boli zavedené pre existujúce siete a informačné systémy.

(47) Boli vytvorené určité subjekty Únie, ako napríklad Európsky dátový inovačný výbor a Rada európskeho priestoru pre zdravotné údaje, ktorých úlohou je okrem iného zlepšiť interoperabilitu na úrovni konkrétnej oblasti alebo politiky. Žiadny z existujúcich subjektov však nemá za úlohu riešiť záväzné požiadavky na transeurópske digitálne verejné služby. Výbor by mal podporovať subjekty Únie, ktoré pracujú na politikách, opatreniach a riešeniach relevantných pre cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb, napríklad v oblasti sémantickej interoperability pre prenosnosť a opätovnú použiteľnosť dátových priestorov. Výbor by mal interagovať so všetkými príslušnými subjektmi Únie, aby sa zabezpečilo zosúladenie a synergia medzi opatreniami v oblasti cezhraničnej interoperability a osobitnými sektorovými opatreniami. Na tento účel môže Komisia, ako predseda výboru, prizvať odborníkov s osobitnými kompetenciami v prerokúvanej téme vrátane zástupcov regionálnych a miestnych orgánov a komunít, ktoré sa zaoberajú otvoreným zdrojovým kódom a normalizáciou.

(48) Pokrok v oblasti interoperability verejného sektora si vyžaduje aktívne zapojenie a angažovanosť expertov, odborníkov z praxe, používateľov a zainteresovaných občanov v členských štátoch. Uvedené úsilie sa týka všetkých úrovní správy – celoštátnej, regionálnej a miestnej – a zahŕňa medzinárodných partnerov, výskumné a vzdelávacie inštitúcie, ako aj príslušné komunity a súkromný sektor. Ich odborné znalosti, zručnosť a kreativita by sa mali využiť prostredníctvom spoločenstva pre interoperabilnú Európu, vyhradeného otvoreného fóra, ktorým by sa malo pomôcť sprostredkovať spätnú väzbu, potreby používateľov a prevádzkové potreby, identifikovať oblasti ďalšieho rozvoja a priority spolupráce v oblasti interoperability v Únii. Vytvorením spoločenstva pre interoperabilnú Európu by sa mala podporiť koordinácia a spolupráca medzi strategickými a operačnými kľúčovými hráčmi v oblasti interoperability.

(49) Spoločenstvo pre interoperabilnú Európu by malo byť otvorené všetkým zainteresovaným stranám. Prístup do spoločenstva pre interoperabilnú Európu by mal byť čo najjednoduchší, bez zbytočných prekážok a administratívneho zaťaženia. Spoločenstvo pre interoperabilnú Európu by malo spájať verejné a súkromné zainteresované strany vrátane občanov so znalosťou z oblasti cezhraničnej interoperability z rôznych prostredí, ako je akademická obec, výskum a inovácie, vzdelávanie, normalizácia a špecifikácie, podnikanie a verejná správa na všetkých úrovniach. Aktívna účasť v spoločenstve pre interoperabilnú Európu by sa mala podporovať, a to aj určením podporných opatrení a možností financovania.

(50) S cieľom zabezpečiť účinné a efektívne vykonávanie tohto nariadenia, je potrebné určiť príslušné vnútroštátne orgány zodpovedné za jeho vykonávanie. V mnohých členských štátoch už niektoré subjekty plnia úlohu rozvoja interoperability. Tieto subjekty by mali mať byť schopné prevziať úlohu príslušného orgánu v súlade s týmto nariadením a ak existuje viac ako jeden príslušný vnútroštátny orgán, malo by sa spomedzi nich určiť jednotné kontaktné miesto.

(51) Ako hlavný nástroj Únie na koordináciu verejných investícií do riešení interoperability a na stanovenie plánu vykonávania tohto nariadenia by sa mal vypracovať program interoperabilnej Európy. Programom by sa mal zabezpečiť komplexný prehľad možností financovania a finančných záväzkov v tejto oblasti, pričom v relevantných prípadoch by sa ním mali integrovať súvisiace programy Únie. Malo by to prispieť k vytváraniu synergií a koordinácii finančnej podpory súvisiacej s rozvojom interoperability a k predchádzaniu duplicite na všetkých úrovniach správy.

(52) S cieľom usmerniť účinné a efektívne vykonávanie tohto nariadenia vrátane informácií na podporu práce výboru a vstupov pre hodnotenie tohto nariadenia v súlade s Medziinštitucionálnou dohodou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ([11]) by sa mali zhromažďovať informácie. Komisia by preto mala vykonávať monitorovanie a hodnotenie tohto nariadenia. Hodnotenie by malo byť založené na piatich kritériách efektívnosti, účinnosti, relevantnosti, koherentnosti a pridanej hodnoty s osobitným zameraním na vplyv tohto nariadenia na cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb ako faktor umožňujúci plynulé a prístupné digitálne verejné služby, na zníženie administratívnej záťaže a na potrebu akýchkoľvek dodatočných opatrení a politík na úrovni Únie. Hodnotenie by malo takisto slúžiť ako základ pre posúdenia vplyvu prípadných ďalších opatrení. Komisia by okrem toho mala po konzultácii s výborom vypracovať metodiku, proces a ukazovatele monitorovania. Monitorovací mechanizmus by mal byť navrhnutý tak, aby sa minimalizovalo administratívne zaťaženie členských štátov opätovným používaním existujúcich zdrojov údajov v čo najväčšej miere a vytváraním synergií s existujúcimi mechanizmami monitorovania, ako je index digitálnej ekonomiky a spoločnosti, referenčné kritérium elektronickej verejnej správy a trajektórie politického programu Digitálne desaťročie do roku 2030 zriadeného nariadením (EÚ) 2022/2481.

(53) Komisia by mala predložiť a predstaviť výročnú správu o interoperabilite v Únii Európskemu parlamentu a Rade. Táto správa by mala zohľadňovať pokrok smerom k cezhraničnej interoperabilite transeurópskych digitálnych verejných služieb, prekážky a hnacie sily vykonávania a výsledky dosiahnuté v priebehu času v súlade s témami monitorovania uvedenými v tomto nariadení. Pokiaľ ide o ukazovatele, pre ktoré nie sú údaje k dispozícii, by členské štáty mali údaje poskytnúť včas prostredníctvom výboru, aby sa zabezpečilo účinné predloženie správy. Kvalita tejto správy závisí od včasnej dostupnosti údajov.

([11]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

(54) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci na stanovenie pravidiel a podmienok zriadenia a prevádzky experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([12]).

(55) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to posilnenie vnútorného trhu podporou cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.

(56) Uplatňovanie tohto nariadenia by sa malo odložiť na tri mesiace odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, aby sa členským štátom a subjektom Únie poskytol dostatočný čas pripraviť sa na jeho uplatňovanie. Tento odklad je potrebný na zriadenie výboru a spoločenstva pre interoperabilnú Európu a určenie koordinátorov interoperability. Okrem toho by toto nariadenie malo členským štátom a subjektom Únie poskytnúť čas na prípravu na účinné vykonávanie posúdení interoperability a každému členskému štátu na určenie jedného alebo viacerých príslušných vnútroštátnych orgánov a jednotného kontaktného miesta. Ustanovenia o posúdeniach interoperability, príslušných vnútroštátnych orgánoch a jednotných kontaktných miestach by sa preto mali uplatňovať deväť mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

(57) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý 13. januára 2023 ([13]) vydal svoje stanovisko,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú opatrenia na podporu cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb, čím sa prispeje k interoperabilite základných sietí a informačných systémov, a to stanovením spoločných pravidiel a rámca správy.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na subjekty Únie a subjekty verejného sektora, ktoré regulujú, poskytujú, riadia alebo implementujú transeurópske digitálne verejné služby.

3. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov vymedziť čo tvorí verejné služby alebo ich schopnosť stanoviť procesné pravidlá pre tieto služby alebo ich poskytovať, riadiť alebo implementovať.

4. Týmto nariadením nie sú dotknuté právomoci členských štátov, pokiaľ ide o ich činnosti týkajúce sa verejnej bezpečnosti, obrany a národnej bezpečnosti.

5. Toto nariadenie nezahŕňa poskytovanie informácií, ktorých zverejnenie by bolo v rozpore so základnými záujmami členských štátov v oblasti verejnej bezpečnosti, obrany alebo národnej bezpečnosti.

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

([13]) Ú. v. EÚ C 60, 17.2.2023, s. 17.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „cezhraničná interoperabilita“ je schopnosť subjektov Únie a subjektov verejného sektora členských štátov navzájom interagovať cezhraničným zdieľaním údajov, informácií a poznatkov prostredníctvom digitálnych procesov v súlade s právnymi, organizačnými, sémantickými a technickými požiadavkami súvisiacimi s takouto cezhraničnou interakciou;

2. „transeurópske digitálne verejné služby“ sú digitálne služby, ktoré si subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora poskytujú navzájom alebo ktoré poskytujú fyzickým alebo právnickým osobám v Únii a ktoré si vyžadujú interakciu naprieč hranicami členských štátov, medzi subjektmi Únie alebo medzi subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora, a to prostredníctvom ich sietí a informačných systémov;

3. „sieť a informačný systém“ je sieť a informačný systém v zmysle vymedzenia v článku 6 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 ([14]);

4. „riešenie interoperability“ je opätovne použiteľné aktívum týkajúce sa právnych, organizačných, sémantických alebo technických požiadaviek na umožnenie cezhraničnej interoperability, ako sú koncepčné rámce, usmernenia, referenčné architektúry, technické špecifikácie, normy, služby a aplikácie, ako aj zdokumentované technické komponenty, ako je zdrojový kód;

5. „subjekty Únie“ sú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie zriadené Zmluvou o EÚ, Zmluvou o fungovaní Európskej únie alebo Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu alebo na ich základe;

6. „subjekt verejného sektora“ je subjekt verejného sektora v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 ([15]);

7. „údaje“ sú údaje v zmysle vymedzenia v článku 2 bodu 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 ([16]);

8. „strojovo čitateľný formát“ je strojovo čitateľný formát v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/1024;

9. „GovTech“ je technologická spolupráca medzi subjektmi verejného a súkromného sektora podporujúca digitálnu transformáciu verejného sektora;

10. „norma“ je norma v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 ([17]);

11. „technická špecifikácia IKT“ je technická špecifikácia IKT v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 5 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012;

12. „licencia s otvoreným zdrojovým kódom“ je licencia, na základe ktorej sa jednostranným vyhlásením držiteľa práv udeľuje povolenie na opätovné použitie, redistribúciu a úpravu softvéru, ktoré môžu podliehať určitým podmienkam, na akékoľvek použitie, pričom zdrojový kód softvéru sa sprístupňuje používateľom bez rozdielu;

13. „manažment najvyššej úrovne“ je manažér, manažment alebo orgán koordinácie a dohľadu na najvyššej administratívnej úrovni s ohľadom na mechanizmus vrcholovej správy a riadenia v každom subjekte Únie;

([14]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).

([15]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56).

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 z 30. mája 2022 o európskej správe údajov a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (akt o správe údajov) (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 1).

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

14. „experimentálne regulačné prostredie pre interoperabilitu“ je kontrolované prostredie zriadené subjektom Únie alebo subjektom verejného sektora na vývoj, trénovanie, testovanie a validáciu inovačných riešení interoperability, vo vhodných prípadoch aj v reálnych podmienkach, podporujúce cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb počas obmedzeného obdobia pod regulačným dohľadom;

15. „záväzná požiadavka“ je akákoľvek povinnosť, zákaz, podmienka, kritérium alebo obmedzenie právnej, organizačnej, sémantickej alebo technickej povahy stanovené subjektom Únie alebo subjektom verejného sektora, ktoré sa týkajú jednej alebo viacerých transeurópskych digitálnych verejných služieb a ktoré majú účinok na cezhraničnú interoperabilitu.

Článok 3

Posúdenie interoperability

1. Pred prijatím rozhodnutia o nových alebo podstatne zmenených záväzných požiadavkách vykoná subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora posúdenie interoperability.

Ak sa v súvislosti so záväznými požiadavkami posúdenie interoperability už vykonalo alebo ak sa záväzné požiadavky vykonávajú prostredníctvom riešení poskytnutých subjektmi Únie, od dotknutého subjektu verejného sektora sa nevyžaduje, aby v súvislosti s týmito požiadavkami vykonal ďalšie posúdenie interoperability. Jedným posúdením interoperability sa môže posúdiť viacero záväzných požiadaviek.

Dotknutý subjekt Únie alebo dotknutý subjekt verejného sektora môže vykonať posúdenie interoperability aj v iných prípadoch.

2. V posúdení interoperability sa vhodným spôsobom určia a posúdia:

a) účinky záväzných požiadaviek na cezhraničnú interoperabilitu, pričom sa ako podporný nástroj využije európsky rámec interoperability uvedený v článku 6;

b) zainteresované strany, pre ktoré sú záväzné požiadavky relevantné;

c) riešenia pre interoperabilnú Európu uvedené v článku 7, ktoré podporujú vykonávanie záväzných požiadaviek.

Dotknutý subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora uverejní na oficiálnom webovom sídle v strojovo čitateľnom formáte uľahčujúcom automatizovaný preklad správu o výsledku posúdenia interoperability, vrátane položiek uvedených v prílohe. Uvedenú správu elektronicky poskytne výboru pre interoperabilnú Európu zriadenému podľa článku 15 (ďalej len „výbor“). Požiadavkami stanovenými v tomto odseku sa neobmedzujú platné pravidlá členských štátov týkajúce sa prístupu k dokumentom. Uverejnením tejto správy sa nesmú ohroziť práva duševného vlastníctva alebo obchodné tajomstvá, verejný poriadok alebo bezpečnosť.

3. Subjekty Únie a subjekty verejného sektora môžu rozhodnúť, ktorý orgán poskytne potrebnú podporu na vykonanie posúdenia interoperability. Komisia poskytne technické nástroje na podporu posúdenia interoperability vrátane online nástroja na uľahčenie dokončenia správy a jej uverejnenia na portáli interoperabilnej Európy uvedenom v článku 8.

4. Dotknutý subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora konzultuje s priamo dotknutými príjemcami služieb vrátane občanov alebo ich zástupcov. Touto konzultáciou nie je dotknutá ochrana obchodných alebo verejných záujmov ani bezpečnosť takýchto služieb.

5. Výbor prijme usmernenia uvedené v článku 15 ods. 5 písm. a) do 12. januára 2025.

Článok 4

Zdieľanie a opätovné používanie riešení interoperability medzi subjektmi Únie a subjektmi verejného sektora

1. Subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora sprístupní každému inému subjektu Únie alebo subjektu verejného sektora, ktorý oň požiada, riešenie interoperability podporujúce transeurópsku digitálnu verejnú službu vrátane technickej dokumentácie a v príslušných prípadoch histórie verzií, zdokumentovaného zdrojového kódu a odkazov na použité otvorené normy alebo technické špecifikácie.

Táto povinnosť zdieľania sa nevzťahuje na žiadne z nasledujúcich riešení interoperability:

a) riešenia interoperability, ktorými sa podporujú procesy, ktoré nepatria do rozsahu verejných úloh dotknutého subjektu Únie alebo subjektu verejného sektora vymedzených v zákonoch alebo iných záväzných pravidlách, alebo, ak takéto pravidlá neexistujú, vymedzených v súlade s bežnou administratívnou praxou v dotknutých subjektoch Únie alebo v dotknutom členskom štáte, za predpokladu, že rozsah verejných úloh je transparentný a podlieha preskúmaniu;

b) riešenia interoperability, v prípade ktorých sú držiteľmi práv duševného vlastníctva tretie strany, pričom týmito právami sa obmedzuje možnosť zdieľania riešenia na opätovné použitie;

c) riešenia interoperability, ku ktorým je vylúčený alebo obmedzený prístup z dôvodu:

   i) citlivých informácií o ochrane kritickej infraštruktúry v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. d) smernice Rady 2008/114/ES ([18]);

   ii) ochrany obranných záujmov alebo verejnej bezpečnosti vrátane vnútroštátnej kritickej infraštruktúry.

2. S cieľom umožniť subjektu, ktorý opätovne používa riešenie interoperability, samostatne spravovať takéto riešenie, zdieľajúci subjekt špecifikuje všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na opätovné použitie riešenia, vrátane akýchkoľvek záruk poskytnutých subjektu, ktorý ho opätovne používa, pokiaľ ide o spoluprácu, podporu a údržbu. Takéto podmienky môžu zahŕňať vylúčenie zodpovednosti zdieľajúceho subjektu v prípade zneužitia riešenia interoperability subjektom, ktorý ho opätovne používa. Subjekt, ktorý opätovne používa riešenie interoperability, pred akceptáciou riešenia poskytne na požiadanie zdieľajúcemu subjektu posúdenie riešenia, pokiaľ ide o jeho schopnosť nezávisle spravovať kybernetickú bezpečnosť a vývoj opätovne použitého riešenia interoperability.

3. Povinnosť uvedenú v odseku 1 tohto článku možno splniť uverejnením príslušného obsahu na portáli interoperabilnej Európy alebo na portáli, v katalógu alebo úložisku napojenom na portál interoperabilnej Európy. V takom prípade sa odsek 2 tohto článku na zdieľajúci subjekt neuplatňuje. Na žiadosť zdieľajúceho subjektu Komisia uverejní príslušný obsah na portáli interoperabilnej Európy.

4. Subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora alebo tretia strana, ktorá opätovne používa riešenie interoperability, ho môže prispôsobiť svojim vlastným potrebám, pokiaľ úpravu riešenia interoperability neobmedzujú práva duševného vlastníctva v držbe tretej strany. Ak bolo riešenie interoperability uverejnené podľa odseku 3, prispôsobené riešenie interoperability sa uverejní rovnakým spôsobom.

5. Zdieľajúci subjekt a subjekt, ktorý opätovne používa riešenie interoperability, môžu uzavrieť dohodu o rozdelení nákladov na budúci vývoj riešenia interoperability.

6. Pri rozhodovaní o implementácii riešení interoperability subjekty Únie a subjekty verejného sektora uprednostnia implementáciu riešení interoperability, ktorých súčasťou nie sú reštriktívne licenčné podmienky, ako sú riešenia s otvoreným zdrojovým kódom, ak sú takéto riešenia interoperability rovnocenné z hľadiska funkcií, celkových nákladov, zamerania na používateľa, kybernetickej bezpečnosti alebo iných relevantných objektívnych kritérií. Komisia poskytuje podporu pri hľadaní takýchto riešení interoperability, ako sa stanovuje v článku 9.

7. Výbor prijme usmernenia o zdieľaní riešení interoperability.

([18]) Smernica Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

Kapitola 2

Faktory umožňujúce európsku interoperabilitu

Článok 5

Všeobecné zásady

1. Komisia uverejňuje riešenia pre interoperabilnú Európu a európsky rámec interoperability elektronickými prostriedkami na portáli interoperabilnej Európy vo formátoch, ktoré sú otvorené, strojovo čitateľné, prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade so smernicami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 ([19]) a (EÚ) 2019/882 ([20]), vyhľadateľné a prípadne opätovne použiteľné, spolu s ich zdokumentovaným zdrojovým kódom a metaúdajmi. Strojovo preložené verzie riešení pre interoperabilnú Európu sa uverejňujú na portáli interoperabilnej Európy vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie.

2. Výbor monitoruje celkovú koherentnosť odporúčaných riešení interoperability a navrhuje opatrenia, aby sa vo vhodných prípadoch zabezpečila ich zlučiteľnosť s inými riešeniami interoperability, s ktorými majú spoločný účel, a aby sa zároveň v relevantných prípadoch podporila ich komplementarita s novými technológiami alebo prechod na ne.

Článok 6

Európsky rámec interoperability a špecializované rámce interoperability

1. Výbor vypracuje európsky rámec interoperability. Predloží európsky rámec interoperability Komisii na prijatie. Ak Komisia prijme európsky rámec interoperability, uverejní ho v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Európsky rámec interoperability poskytne vzor a súbor odporúčaní v oblasti právnej, organizačnej, sémantickej a technickej interoperability, ako aj jej správy, ktoré sú určené všetkým subjektom patriacim do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na účely uľahčenia ich vzájomnej interakcie prostredníctvom ich sietí a informačných systémov. Európsky rámec interoperability sa zohľadňuje pri posudzovaní interoperability uvedenom v článku 3 a v prílohe.

3. Komisia môže po porade s výborom prijať ďalšie rámce interoperability (ďalej len „špecializované rámce interoperability“) zacielené na potreby osobitných sektorov alebo administratívnych úrovní. Špecializované rámce interoperability vychádzajú z európskeho rámca interoperability. Výbor posudzuje súlad špecializovaných rámcov interoperability s európskym rámcom interoperability. Komisia uverejňuje špecializované rámce interoperability na portáli interoperabilnej Európy.

4. Ak členský štát vyvíja vnútroštátny rámec interoperability a iné príslušné vnútroštátne politiky, stratégie alebo usmernenia, v čo najväčšej miere zohľadňuje európsky rámec interoperability.

Článok 7

Riešenia pre interoperabilnú Európu

1. Výbor odporúča riešenia interoperability pre cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb. Ak výbor vydá takéto odporúčanie, uvedené riešenie sa označí značkou „riešenie pre interoperabilnú Európu“ a uverejní sa na portáli interoperabilnej Európy, pričom sa riešenia pre interoperabilnú Európu a ostatné riešenia zreteľne rozlišujú. Ak výbor stiahne svoje odporúčanie, označenie „riešenie pre interoperabilnú Európu“ sa odníme a v prípade potreby sa riešenie vymaže z portálu interoperabilnej Európy.

([19]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

([20]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

2. Riešenia pre interoperabilnú Európu musia byť v súlade so zásadami otvorenosti a opätovného použitia a spĺňať kritériá uvedené v článku 15 ods. 5 písm. i).

Článok 8

Portál interoperabilnej Európy

1. Komisia poskytne portál ako jednotné miesto vstupu informácií týkajúcich sa cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb (ďalej len „portál interoperabilnej Európy“). Portál interoperabilnej Európy je prístupný elektronicky pre všetkých občanov, vrátane osôb so zdravotným postihnutím, a takýto prístup je bezplatný. Portál interoperabilnej Európy musí mať aspoň tieto funkcie:

a) poskytnutie prístupu k riešeniam pre interoperabilnú Európu používateľsky ústretovým spôsobom a aspoň s možnosťou vyhľadávania podľa jednotlivých členských štátov a podľa jednotlivých verejných služieb;

b) poskytnutie prístupu k riešeniam interoperability iným, ako riešeniam pre interoperabilnú Európu, napríklad k tým, ktoré sú:

   i) zdieľané podľa článku 4 ods. 3;

   ii) poskytované podľa iných politík Únie;

   iii) uverejnené na iných portáloch, v katalógoch alebo úložiskách pripojených k portálu interoperabilnej Európy;

c) poskytnutie prístupu k technickým špecifikáciám IKT, na ktoré sa môže odkazovať v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012;

d) poskytnutie prístupu k informáciám o spracúvaní osobných údajov v súvislosti s experimentálnymi regulačnými prostrediami pre interoperabilitu uvedenými v článkoch 11 a 12, ak bolo zistené akékoľvek vysoké riziko pre práva a slobody dotknutých osôb, ako sa uvádza v článku 35 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/679 a v článku 39 nariadenia (EÚ) 2018/1725, ako aj prístupu k informáciám o mechanizmoch reakcie na rýchle zmiernenie tohto rizika, vrátane vo vhodných prípadoch zverejnenia posúdenia vplyvov na ochranu údajov;

e) podpora výmeny vedomostí medzi členmi spoločenstva pre interoperabilnú Európu, ako sa uvádza v článku 16, napríklad zabezpečenie systému spätnej väzby na vyjadrenie názorov na opatrenia navrhované výborom alebo na vyjadrenie záujmu podieľať sa na činnostiach súvisiacich s vykonávaním tohto nariadenia;

f) uvedenie najlepších postupov a výmena poznatkov na podporu interoperability vrátane vo vhodných prípadoch usmernení o verejnom obstarávaní, kybernetickej bezpečnosti, integrácii IT a správe údajov;

g) poskytnutie prístupu k údajom vyplývajúcim z monitorovania súvisiaceho s interoperabilitou uskutočneného podľa článku 20;

h) umožnenie občanom, podnikom, najmä MSP, ako aj organizáciám občianskej spoločnosti poskytovať spätnú väzbu k uverejnenému obsahu.

2. Výbor môže navrhnúť, aby Komisia na portáli interoperabilnej Európy uverejnila ďalšie riešenia interoperability alebo aby sa na portáli interoperabilnej Európy na ne odkazovalo.

3. Riešenia prístupné prostredníctvom portálu interoperabilnej Európy:

a) nie sú predmetom práv tretích strán, ktoré bránia ich distribúcii a používaniu;

b) neobsahujú osobné údaje ani dôverné informácie;

c) majú vysokú úroveň súladu s riešeniami pre interoperabilnú Európu, čo možno preukázať uverejnením výsledku posúdenia interoperability uvedeného v článku 3 a v prílohe;

d) využívajú licenciu, ktorá umožňuje, aby riešenie bolo aspoň opätovne použiteľné inými subjektmi Únie alebo subjektmi verejného sektora alebo sú vydané s otvoreným zdrojovým kódom;

e) sa pravidelne udržiavajú, za čo nesie zodpovednosť vlastník riešenia interoperability.

4. Ak subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora poskytuje portál, katalóg alebo úložisko s podobnými funkciami, prijme potrebné a primerané opatrenia na zabezpečenie interoperability s portálom interoperabilnej Európy. Ak sa na takýchto portáloch zhromažďujú riešenia s otvoreným zdrojovým kódom, musia umožňovať používanie verejnej licencie Európskej únie.

5. Komisia môže prijať usmernenia týkajúce sa interoperability pre portály, katalógy alebo úložiská s podobnými funkciami ako sú funkcie uvedené v odseku 4.

Kapitola 3

Opatrenia na podporu interoperabilnej Európy

Článok 9

Projekty na podporu vykonávania politík

1. Výbor môže navrhnúť, aby Komisia zriadila projekty na podporu subjektov verejného sektora pri digitálnom vykonávaní politík Únie, ktorými sa zabezpečí cezhraničná interoperabilita transeurópskych digitálnych verejných služieb (ďalej len „projekt na podporu vykonávania politík“).

2. V projekte na podporu vykonávania politík sa stanovia:

a) existujúce riešenia pre interoperabilnú Európu, ktoré sa považujú za potrebné na digitálne vykonávanie požiadaviek politiky;

b) všetky chýbajúce riešenia interoperability, ktoré sa majú vyvinúť a ktoré sa považujú za potrebné na digitálne vykonávanie požiadaviek politiky;

c) ďalšie odporúčané podporné opatrenia, ako sú odborná príprava, zdieľanie odborných znalostí alebo partnerské preskúmanie, ako aj príležitosti finančnej podpory na pomoc pri zavádzaní riešení interoperability.

3. Komisia po porade s výborom stanoví rozsah, harmonogram, potrebné zapojenie konkrétnych sektorov a administratívnych úrovní a pracovné metódy podporného projektu. Ak Komisia už uskutočnila a uverejnila posúdenie interoperability podľa článku 3, pri zriaďovaní podporného projektu sa zohľadní jeho výsledok.

4. V záujme posilnenia projektu na podporu vykonávania politík môže výbor navrhnúť vytvorenie experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu podľa článku 11.

5. Výsledky projektu na podporu vykonávania politík, ako aj riešenia interoperability vyvinuté v rámci tohto projektu sú verejne prístupné a uverejnia sa na portáli interoperabilnej Európy.

Článok 10

Inovačné opatrenia

1. Výbor môže navrhnúť, aby Komisia stanovila inovačné opatrenia na podporu vývoja a zavádzania inovačných riešení interoperability v Únii („inovačné opatrenia“).

2. Inovačnými opatreniami sa prispieva k rozvoju existujúcich alebo nových riešení pre interoperabilnú Európu a môžu zahŕňať aktérov GovTech.

3. S cieľom podporiť rozvoj inovačných opatrení môže výbor navrhnúť zriadenie experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu.

4. Komisia verejne sprístupňuje výsledky inovačných opatrení na portáli interoperabilnej Európy.

Článok 11

Zriaďovanie experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu

1. Za prevádzku experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu zodpovedajú zúčastnené subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora. Experimentálne regulačné prostredia pre interoperabilitu, ktoré zahŕňajú spracúvanie osobných údajov subjektmi verejného sektora, sa prevádzkujú pod dohľadom vnútroštátnych orgánov pre ochranu údajov, ako aj iných príslušných celoštátnych, regionálnych alebo miestnych dozorných orgánov. Experimentálne regulačné prostredia pre interoperabilitu, ktoré zahŕňajú spracúvanie osobných údajov subjektmi Únie, sa prevádzkujú pod dohľadom európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov.

2. Vytvorením experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu uvedeného v odseku 1 sa má prispieť k dosiahnutiu týchto cieľov:

a) podporiť inovácie a uľahčiť vývoj a zavádzanie inovačných riešení digitálnej interoperability pre verejné služby;

b) uľahčiť cezhraničnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a synergie pri poskytovaní verejných služieb;

c) uľahčiť vývoj otvoreného európskeho ekosystému GovTech vrátane spolupráce s MSP, výskumnými a vzdelávacími inštitúciami a startupmi;

d) dosiahnuť, aby orgány lepšie chápali príležitosti alebo prekážky v oblasti cezhraničnej interoperability inovačných riešení interoperability vrátane právnych prekážok;

e) prispieť k vývoju alebo aktualizácii riešení pre interoperabilnú Európu;

f) prispieť k regulačnému vzdelávaniu založenému na dôkazoch;

g) zlepšiť právnu istotu a prispieť k zdieľaniu najlepších postupov prostredníctvom spolupráce s orgánmi zapojenými do experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu s cieľom zabezpečiť súlad s týmto nariadením a v náležitých prípadoch s iným právom Únie a vnútroštátnym právom.

3. S cieľom zabezpečiť harmonizovaný prístup a podporiť vykonávanie experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu môže Komisia vydávať usmernenia a upresnenia bez toho, aby bolo dotknuté iné právo Únie.

4. Komisia po konzultácii s výborom na základe spoločnej žiadosti najmenej troch účastníkov povolí zriadenie experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu. V náležitých prípadoch sa v žiadosti uvedú informácie, ako je účel spracúvania osobných údajov, zúčastnené subjekty a ich úlohy, kategórie dotknutých osobných údajov a ich zdroj a predpokladané obdobie uchovávania. Konzultácia nenahrádza predchádzajúcu konzultáciu uvedenú v článku 36 nariadenia (EÚ) 2016/679 a v článku 40 nariadenia (EÚ) 2018/1725. Povolenie sa nevyžaduje, ak je experimentálne regulačné prostredie pre interoperabilitu zriadené pre riešenia interoperability podporujúce cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb jedným alebo viacerými subjektmi Únie, a to aj za účasti subjektov verejného sektora.

Článok 12

Účasť na experimentálnych regulačných prostrediach pre interoperabilitu

1. Ak si prevádzka experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu vyžaduje spracúvanie osobných údajov alebo inak patrí do pôsobnosti dohľadu iných celoštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov poskytujúcich alebo podporujúcich prístup k údajom, zúčastnené subjekty Únie alebo subjekty verejného sektora zabezpečia, aby vnútroštátne orgány pre ochranu údajov, ako aj iné celoštátne, regionálne alebo miestne orgány boli spojené s prevádzkou experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu. Účastníci môžu vo vhodných prípadoch umožniť, aby sa do experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu zapojili ďalšie subjekty GovTech, ako sú vnútroštátne alebo európske normalizačné organizácie, notifikované orgány, výskumné a pokusné laboratóriá, inovačné centrá a spoločnosti, ktoré chcú testovať inovačné riešenia interoperability, najmä MSP a startupy.

2. Účasť v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu je obmedzená na obdobie primerané zložitosti a rozsahu projektu, ktoré v žiadnom prípade nepresiahne dva roky od zriadenia experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu. Účasť možno predĺžiť najviac o jeden rok, ak je to potrebné na dosiahnutie účelu spracúvania.

3. Účasť v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu sa zakladá na osobitnom pláne, ktorý vypracujú účastníci, pričom sa zohľadnia rady iných príslušných vnútroštátnych orgánov alebo európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Plán musí obsahovať aspoň tieto prvky:

a) opis zapojených účastníkov a ich úloh, plánované inovačné riešenie interoperability a jeho zamýšľaný účel, ako aj príslušný proces vývoja, testovania a validácie;

b) konkrétne regulačné otázky, ako aj usmernenia, ktoré sa očakávajú od orgánov vykonávajúcich dohľad nad experimentálnym regulačným prostredím pre interoperabilitu;

c) osobitné dojednania o spolupráci medzi účastníkmi a orgánmi, ako aj akýmkoľvek iným subjektom zapojeným do experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu;

d) mechanizmus riadenia a monitorovania rizík s cieľom identifikovať riziká, predchádzať im a zmierňovať ich;

e) kľúčové míľniky, ktoré majú účastníci dosiahnuť, aby sa riešenie interoperability mohlo považovať za pripravené na uvedenie do prevádzky;

f) požiadavky na hodnotenie a podávanie správ a prípadný ďalší postup;

g) ak je spracúvanie osobných údajov nevyhnutne potrebné a primerané, dôvody takéhoto spracúvania, kategórie dotknutých osobných údajov, účely spracúvania, na ktoré sú osobné údaje určené, prevádzkovatelia a sprostredkovatelia zapojení do spracúvania a ich úlohy.

4. Účasť v experimentálnych regulačných prostrediach pre interoperabilitu nemá vplyv na právomoci orgánov vykonávajúcich dohľad nad týmito experimentálnymi prostrediami v oblasti dohľadu a nápravy.

5. Účastníci experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu ostávajú zodpovední podľa príslušného práva Únie a vnútroštátneho práva o zodpovednosti za akúkoľvek škodu spôsobenú počas ich účasti v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu.

6. Osobné údaje sa môžu spracúvať v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu na iné účely, než na ktoré boli pôvodne zákonne získané, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

a) inovačné riešenie interoperability sa vyvíja s cieľom chrániť verejné záujmy v kontexte vysokej úrovne efektívnosti a kvality verejnej správy a verejných služieb;

b) spracúvané údaje sa obmedzujú na to, čo je potrebné na fungovanie riešenia interoperability, ktoré sa má vyvinúť alebo testovať v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu, a fungovanie nie je možné účinne dosiahnuť spracúvaním anonymizovaných, syntetických alebo iných ako osobných údajov;

c) existujú účinné mechanizmy monitorovania umožňujúce zistiť, či počas prevádzkovania experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu môže vzniknúť vysoké riziko pre práva a slobody dotknutých osôb, ako sa uvádza v článku 35 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/679 a v článku 39 nariadenia (EÚ) 2018/1725, ako aj mechanizmus reakcie na rýchle zmiernenie tohto rizika a v prípade potreby na zastavenie spracúvania;

d) všetky osobné údaje, ktoré sa majú spracúvať, sú vo funkčne oddelenom, izolovanom a chránenom prostredí spracúvania údajov pod kontrolou účastníkov a prístup k týmto údajom majú len riadne oprávnené osoby;

e) žiadne spracúvané osobné údaje sa nesmú posielať, prenášať ani inak sprístupňovať iným stranám, ktoré nie sú účastníkmi experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu, pokiaľ k takémuto sprístupneniu nedôjde v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 alebo nariadením (EÚ) 2018/1725 a všetci účastníci s tým nesúhlasili;

f) žiadnym spracúvaním osobných údajov nie je dotknuté uplatňovanie práv dotknutých osôb stanovených v práve Únie o ochrane osobných údajov, najmä v článku 22 nariadenia (EÚ) 2016/679 a článku 24 nariadenia (EÚ) 2018/1725;

g) všetky spracúvané osobné údaje sú chránené vhodnými technickými a organizačnými opatreniami a po ukončení účasti v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu alebo po skončení ich obdobia uchovávania sa vymažú;

h) logy o spracúvaní osobných údajov sa uchovávajú počas trvania účasti v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu, pokiaľ sa v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve nestanovuje inak;

i) ako súčasť technickej dokumentácie sa spolu s výsledkami testovania uchováva úplný a podrobný opis procesu a zdôvodnenia odbornej prípravy, testovania a validácie v súvislosti s riešením interoperability a zasiela sa výboru;

j) na portáli interoperabilnej Európy sa sprístupní krátke zhrnutie riešenia interoperability vyvinutého v experimentálnom regulačnom prostredí pre interoperabilitu, vrátane jeho cieľov a očakávaných výsledkov.

7. Odsekom 1 nie je dotknuté právo Únie ani právo členských štátov, ktorým sa stanovuje základ pre spracúvanie osobných údajov, ktoré je potrebné na účely vývoja, testovania a odbornej prípravy inovačných riešení interoperability, ani akýkoľvek iný právny základ v súlade s právom Únie o ochrane osobných údajov.

8. Účastníci predkladajú výboru a Komisii pravidelné správy a záverečnú správu o výsledkoch experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu vrátane osvedčených postupov, získaných poznatkov, bezpečnostných opatrení a odporúčaní týkajúcich sa ich fungovania a v relevantných prípadoch aj vývoja tohto nariadenia a iného práva Únie, nad ktorými sa vykonáva dohľad v rámci experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu. Výbor vydá Komisii stanovisko k výsledku experimentálneho regulačného prostredia pre interoperabilitu, v ktorom v náležitých prípadoch uvedie opatrenia potrebné na zavedenie nových riešení interoperability na podporu cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb.

9. Komisia zabezpečí, aby informácie o experimentálnych regulačných prostrediach pre interoperabilitu boli dostupné na portáli interoperabilnej Európy.

10. Komisia prijme vykonávacie akty do 12. apríla 2025 stanovujúce podrobné pravidlá a podmienky zriaďovania a prevádzky experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu vrátane kritérií oprávnenosti a postupu podávania žiadostí o experimentálne regulačné prostredie pre interoperabilitu, jeho výberu, účasti v ňom a ukončenia účasti v ňom a práv a povinností účastníkov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 22 ods. 2

Článok 13

Odborná príprava

1. Komisia s pomocou výboru poskytuje materiály na odbornú prípravu v oblasti používania európskeho rámca interoperability a riešení pre interoperabilnú Európu, vrátane riešení, ktoré sú bezplatné a používajú otvorený zdrojový kód. Subjekty Únie a subjekty verejného sektora poskytnú svojim zamestnancom povereným strategickými alebo prevádzkovými úlohami, ktoré majú vplyv na transeurópske digitálne verejné služby, vhodné programy odbornej prípravy týkajúce sa otázok interoperability.

2. Komisia organizuje kurzy odbornej prípravy o otázkach interoperability na úrovni Únie s cieľom posilniť spoluprácu a výmenu najlepších postupov medzi zamestnancami subjektov Únie a subjektov verejného sektora so zameraním na zamestnancov verejného sektora, najmä na regionálnej a miestnej úrovni. Komisia sprístupní kurzy odbornej prípravy verejnosti online a bezplatne.

3. Komisia podporuje rozvoj certifikačného programu pre otázky interoperability s cieľom podporiť najlepšie postupy, kvalifikáciu ľudských zdrojov a kultúru excelentnosti.

Článok 14

Partnerské preskúmanie

1. Zriadi sa dobrovoľný mechanizmus pre partnerské preskúmanie na účely uľahčenia spolupráce medzi subjektmi verejného sektora určený na ich podporu pri zavádzaní riešení pre interoperabilnú Európu s cieľom podporiť transeurópske digitálne verejné služby a pomôcť im pri vykonávaní posúdení interoperability podľa článku 3.

2. Partnerské preskúmanie uskutočňujú experti na interoperabilitu z iných členských štátov, než je členský štát, v ktorom sa nachádza subjekt verejného sektora, ktorý je predmetom partnerského preskúmania.

3. Všetky informácie získané prostredníctvom partnerského preskúmania sa používajú výlučne na účel tohto partnerského preskúmania. Experti na interoperabilitu, ktorí sa zúčastňujú na partnerskom preskúmaní, nesmú sprístupniť tretím stranám žiadne citlivé ani dôverné informácie získané v priebehu tohto partnerského preskúmania. Dotknutý členský štát zabezpečuje, aby sa každé riziko konfliktu záujmov týkajúce sa určených expertov na interoperabilitu bez zbytočného odkladu oznámilo ostatným členským štátom a Komisii.

4. Experti na interoperabilitu, ktorí uskutočňujú partnerské preskúmanie, pripravia a do jedného mesiaca od ukončenia partnerského preskúmania predstavia správu, ktorú predložia dotknutému subjektu verejného sektora a výboru. Komisia uverejní správu na portáli interoperabilnej Európy, keď to povolí členský štát, v ktorom sa nachádza subjekt verejného sektora, ktorý je predmetom partnerského preskúmania.

5. Komisia môže po porade s výborom prijať usmernenia týkajúce sa metodiky a obsahu partnerského preskúmania.

Kapitola 4

Správa cezhraničnej interoperability

Článok 15

Výbor pre interoperabilnú Európu

1. Týmto sa zriaďuje výbor pre interoperabilnú Európu (ďalej len „výbor“). Uľahčuje strategickú spoluprácu a poskytuje poradenstvo pri uplatňovaní tohto nariadenia.

2. Výbor pozostáva z jedného zástupcu každého členského štátu a jedného zástupcu Komisie.

3. Výbor regiónov, Agentúra EÚ pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA) a Európske centrum kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (ECCC) každý určia jedného experta, ktorý bude prizvaný ako pozorovateľ.

4. Výboru predsedá Komisia. Predseda môže udeliť štatút pozorovateľa vo výbore expertom určeným subjektmi Únie, regiónmi, organizáciami a kandidátskymi krajinami. Predseda môže prizvať expertov, ktorí majú osobitné kompetencie v prerokúvanej téme, aby sa zúčastnili ad hoc. Sekretariát výboru zabezpečuje Komisia.

Členovia výboru vynakladajú maximálne úsilie na prijatie rozhodnutí konsenzom. V prípade hlasovania sa o výsledku rozhoduje jednoduchou väčšinou hlasov členov. Členovia, ktorí hlasovali proti návrhu alebo sa zdržali hlasovania, majú právo, aby sa k stanoviskám, odporúčaniam alebo správam pripojil dokument, v ktorom budú zhrnuté dôvody ich pozície.

5. Výbor má tieto úlohy:

a) prijímať usmernenia k posudzovaniu interoperability podľa článku 3 ods. 5 a k spoločnému kontrolnému zoznamu stanovenému v prílohe k tomuto nariadeniu a v prípade potreby tieto usmernenia aktualizovať;

b) analyzovať informácie získané podľa článku 3 ods. 2 a na ich základe predkladať návrhy s cieľom zlepšiť cezhraničnú interoperabilitu transeurópskych digitálnych verejných služieb;

c) prijímať usmernenia k zdieľaniu riešení interoperability uvedenému v článku 4;

d) navrhovať opatrenia na podporu zdieľania a opätovného používania riešení interoperability;

e) vypracovať a v prípade potreby aktualizovať európsky rámec interoperability a navrhnúť ho Komisii;

f) podporovať vykonávanie rámcov interoperability členských štátov a subjektov Únie a iných relevantných únijných a vnútroštátnych politík, stratégií alebo usmernení vrátane zásady „digitálne služby ako štandard“ a prístupu „interoperabilita už v štádiu návrhu“;

g) posudzovať súlad špecializovaných rámcov interoperability s európskym rámcom interoperability a reagovať na žiadosti Komisie o konzultáciu o týchto rámcoch;

h) prijať program interoperabilnej Európy uvedený v článku 19;

i) odporúčať riešenia pre interoperabilnú Európu a stiahnuť takéto odporúčania na základe dohodnutých kritérií;

j) monitorovať celkovú koherentnosť odporúčaných riešení interoperability na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane informácií o ich metaúdajoch a kategorizácii;

k) navrhovať Komisii opatrenia na to, aby sa v náležitých prípadoch zabezpečila zlučiteľnosť riešení interoperability s inými riešeniami interoperability, s ktorými majú spoločný účel, a zároveň v relevantných prípadoch podporiť komplementaritu s novými technológiami alebo prechod na ne;

l) navrhovať, aby Komisia na portáli interoperabilnej Európy uverejňovala riešenia interoperability uvedené v článku 8 ods. 2 alebo zabezpečila, aby sa na portáli interoperabilnej Európy na ne odkazovalo;

m) navrhovať Komisii, aby zriadila projekty na podporu vykonávania politík alebo stanovila inovačné opatrenia a iné relevantné opatrenia vrátane podpory financovania;

n) identifikovať najlepšie postupy integrácie riešení interoperability do verejného obstarávania a verejných súťaží;

o) preskúmavať správy o inovačných opatreniach, o používaní experimentálnych regulačných prostredí pre interoperabilitu a o partnerskom preskúmaní a v prípade potreby navrhovať nadväzujúce opatrenia;

p) navrhovať opatrenia na zlepšenie spôsobilostí subjektov verejného sektora v oblasti interoperability, napríklad odbornú prípravu;

q) navrhovať opatrenia príslušným normalizačným organizáciám a orgánom s cieľom prispieť k európskym normalizačným činnostiam, najmä prostredníctvom postupov stanovených v nariadení (EÚ) č. 1025/2012;

r) navrhovať opatrenia na spoluprácu, a to s medzinárodnými orgánmi a výskumnými a vzdelávacími inštitúciami, ktoré by mohli prispieť k rozvoju interoperability, najmä s medzinárodnými komunitami v oblasti riešení s otvoreným zdrojovým kódom, otvorených noriem alebo technických špecifikácií a iných platforiem;

s) koordinovať svoju činnosť s Európskym dátovým inovačným výborom uvedeným v nariadení (EÚ) 2022/868 o riešeniach interoperability pre spoločné európske dátové priestory, ako aj s akýmkoľvek iným subjektom Únie, ktorý pracuje na riešeniach interoperability relevantných pre verejný sektor;

t) pravidelne informovať koordinátorov interoperability uvedených v článku 18 a v relevantných prípadoch spoločenstvo pre interoperabilnú Európu o záležitostiach týkajúcich sa transeurópskych digitálnych verejných služieb vrátane príslušných projektov a sietí financovaných Úniou a koordinovať svoju činnosť s nimi.

u) poskytovať Komisii poradenstvo v oblasti monitorovania a podávania správ o uplatňovaní tohto nariadenia;

v) včas poskytovať Komisii potrebné vstupy a údaje potrebné na účinné predkladanie správ v súlade s článkom 20.

6. Výbor môže zriadiť pracovné skupiny na preskúmanie konkrétnych bodov súvisiacich s úlohami výboru. Do pracovných skupín sa zapájajú členovia spoločenstva pre interoperabilnú Európu.

7. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 16

Spoločenstvo pre interoperabilnú Európu

1. Spoločenstvo pre interoperabilnú Európu prispieva k činnostiam výboru poskytovaním odborných znalostí a poradenstva, ak o to výbor požiada.

2. Ako členovia spoločenstva pre interoperabilnú Európu sa na portáli interoperabilnej Európy môžu zaregistrovať verejné a súkromné zainteresované strany, ako aj organizácie občianskej spoločnosti a akademickí prispievatelia s pobytom alebo sídlom v členskom štáte.

3. Po potvrdení registrácie sa status člena zverejní na portáli interoperabilnej Európy. Členstvo nie je časovo obmedzené. Výbor ho však môže kedykoľvek z primeraných a opodstatnených dôvodov zrušiť, najmä ak člen už nie je schopný prispievať do spoločenstva pre interoperabilnú Európu alebo zneužil svoje postavenie člena spoločenstva pre interoperabilnú Európu.

4. Členovia spoločenstva pre interoperabilnú Európu môžu byť vyzvaní, aby okrem iného:

a) prispievali k obsahu portálu interoperabilnej Európy;

b) poskytovali odborné znalosti v oblasti vývoja riešení interoperability;

c) sa zúčastňovali na pracovných skupinách a iných činnostiach;

d) sa zúčastňovali na podporných opatreniach stanovených v článkoch 9 až 14;

e) podporovali používanie noriem a rámcov interoperability.

5. Výbor organizuje raz ročne online zhromaždenie spoločenstva pre interoperabilnú Európu.

6. Výbor prijme kódex správania spoločenstva pre interoperabilnú Európu. Kódex správania sa uverejní na portáli interoperabilnej Európy.

Článok 17

Vnútroštátne príslušné orgány a jednotné kontaktné miesta

1. Každý členský štát určí jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za uplatňovanie tohto nariadenia. Členské štáty určia spomedzi svojich príslušných orgánov jednotné kontaktné miesto.

2. Jednotné kontaktné miesto má tieto úlohy:

a) koordinovať v členskom štáte všetky otázky týkajúce sa tohto nariadenia;

b) podporovať subjekty verejného sektora v členskom štáte, aby vypracovali alebo prispôsobili postupy, podľa ktorých vykonávajú posúdenia interoperability uvedené v článku 3 a v prílohe;

c) podporovať zdieľanie a opätovné používanie riešení interoperability prostredníctvom portálu interoperabilnej Európy alebo iného relevantného portálu;

d) prispievať k portálu interoperabilnej Európy špecifickými vedomosťami z jednotlivých krajín;

e) koordinovať a podporovať aktívne zapojenie rôznych celoštátnych, regionálnych a miestnych subjektov do vykonávania projektov na podporu vykonávania politík a inovačných opatrení uvedených v článkoch 9 až 14;

f) podporovať subjekty verejného sektora v členskom štáte, aby spolupracovali s príslušnými subjektmi verejného sektora v iných členských štátoch v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mali primerané právomoci a zdroje na účinné a efektívne vykonávanie úloh, ktoré im boli pridelené.

4. Členské štáty vytvoria potrebné štruktúry spolupráce medzi všetkými vnútroštátnymi orgánmi zapojenými do vykonávania tohto nariadenia. Tieto štruktúry môžu vychádzať z existujúcich mandátov a postupov v danej oblasti.

5. Každý členský štát bez zbytočného odkladu oznámi Komisii určenie svojho jednotného kontaktného miesta a každú jeho následnú zmenu a informuje Komisiu o ostatných vnútroštátnych orgánoch zapojených do dohľadu nad politikou interoperability. Každý členský štát svoje jednotné kontaktné miesto zverejní. Komisia uverejní zoznam určených jednotných kontaktných miest.

Článok 18

Koordinátori interoperability pre subjekty Únie

Každý subjekt Únie, ktorý reguluje, poskytuje alebo riadi transeurópske digitálne verejné služby, určí koordinátora interoperability, ktorý bude pod dohľadom jeho manažmentu najvyššej úrovne, s cieľom zabezpečiť prínos daného subjektu Únie k vykonávaniu tohto nariadenia.

Koordinátor interoperability poskytuje podporu v rámci daného subjektu Únie pri vytváraní alebo prispôsobovaní vnútorných postupov na vykonávanie posúdenia interoperability.

Kapitola 5

Plánovanie a monitorovanie interoperabilnej Európy

Článok 19

Program interoperabilnej Európy

1. Po zorganizovaní procesu verejnej konzultácie prostredníctvom portálu interoperabilnej Európy, do ktorého budú okrem iných zapojení členovia spoločenstva pre interoperabilnú Európu a koordinátori interoperability, výbor každoročne prijme strategický program na plánovanie a koordináciu priorít rozvoja cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb (ďalej len „program interoperabilnej Európy“). V programe interoperabilnej Európy sa zohľadnia dlhodobé stratégie Únie v oblasti digitalizácie, existujúce programy financovania z prostriedkov Únie a prebiehajúce vykonávanie politík Únie.

2. Program interoperabilnej Európy obsahuje:

a) posúdenie potrieb vývoja riešení interoperability;

b) zoznam prebiehajúcich a plánovaných opatrení na podporu interoperabilnej Európy;

c) zoznam navrhovaných činností nadväzujúcich na inovačné opatrenia vrátane akcií na podporu riešení interoperability s otvoreným zdrojovým kódom;

d) identifikáciu synergií s inými príslušnými programami a iniciatívami Únie a členských štátov;

e) údaje o dostupných finančných príležitostiach na podporu zahrnutých priorít.

3. Program interoperabilnej Európy nemôže ukladať finančné záväzky ani ďalšiu administratívnu záťaž. Komisia program interoperabilnej Európy po jeho prijatí uverejní na portáli interoperabilnej Európy a pravidelne informuje o jeho vykonávaní.

Článok 20

Monitorovanie a hodnotenie

1. Komisia monitoruje pokrok vo vývoji transeurópskych digitálnych verejných služieb na podporu tvorby politiky založenej na dôkazoch a potrebných opatrení v Únii na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Pri monitorovaní sa uprednostňuje opätovné použitie existujúcich údajov z únijného, vnútroštátneho a medzinárodného monitorovania a automatizované získavanie údajov. Komisia konzultuje s výborom pri príprave metodiky, ukazovateľov a procesu monitorovania.

2. Pokiaľ ide o témy osobitného záujmu v oblasti vykonávania tohto nariadenia, Komisia monitoruje:

a) pokrok v oblasti cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb v Únii;

b) pokrok pri vykonávaní európskeho rámca interoperability členskými štátmi;

c) rozšírenie riešení interoperability pre rôzne verejné služby v členských štátoch;

d) vývoj riešení interoperability s otvoreným zdrojovým kódom pre verejné služby, inovácie vo verejnom sektore a spoluprácu s aktérmi GovTech, vrátane MSP a startupov, v oblasti cezhraničných interoperabilných verejných služieb, ktoré sa majú poskytovať alebo riadiť elektronicky v Únii;

e) zlepšovanie zručností verejného sektora v oblasti interoperability.

3. Výsledky monitorovania uverejňuje Komisia na portáli interoperabilnej Európy. Ak je to možné, uverejňujú sa v strojovo čitateľnom formáte.

4. Komisia predloží a predstaví výročnú správu o interoperabilite v Únii Európskemu parlamentu a Rade. V tejto správe sa:

a) uvedie pokrok v oblasti cezhraničnej interoperability transeurópskych digitálnych verejných služieb v Únii;

b) identifikujú významné prekážky vykonávania cezhraničných interoperabilných verejných služieb v Únii, ako aj ich hnacie sily;

c) uvedú výsledky dosahované v priebehu času, pokiaľ ide o vykonávanie európskeho rámca interoperability, rozšírenie riešení interoperability, zlepšovanie zručností v oblasti interoperability, vývoj riešení interoperability s otvoreným zdrojovým kódom pre verejné služby a zintenzívnenie inovácií verejného sektora a zintenzívnenie spolupráce s aktérmi GovTech.

5. Komisia do 12. januára 2028 a potom každé štyri roky predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia, ktorá obsahuje závery jeho hodnotenia. V správe sa osobitne posúdi potreba zavedenia povinných riešení interoperability.

6. V správe uvedenej v odseku 5 sa posúdi predovšetkým:

a) vplyv tohto nariadenia na cezhraničnú interoperabilitu ako faktor umožňujúci plynulé a prístupné digitálne verejné služby v Únii;

b) zvýšenie efektívnosti, a to aj znížením administratívnej záťaže v rámci procesov online transakcií, ktoré sú výsledkom cezhraničnej interoperability pre občanov a podniky, najmä MSP a startupy;

c) potreba akýchkoľvek ďalších politík, opatrení alebo činností, ktoré sa vyžadujú na úrovni Únie.

7. Ak sa časový harmonogram správ uvedených v odseku 4 a 5 prekrýva, Komisia môže obe správy zlúčiť do jednej.

Kapitola 6

Záverečné ustanovenia

Článok 21

Náklady

1. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov sa zo všeobecného rozpočtu Únie hradia náklady na:

a) vývoj a údržbu portálu interoperabilnej Európy;

b) vývoj, údržbu a propagáciu riešení pre interoperabilnú Európu;

c) opatrenia na podporu interoperabilnej Európy.

2. Náklady uvedené v odseku 1 sa hradia spôsobom, ktorý je v súlade s platnými ustanoveniami príslušného základného aktu.

Článok 22

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 23

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 12. júla 2024.

Články 3 ods. 1 až 4 a článok 17 sa však uplatňujú od 12. januára 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 13. marca 2024

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predsedníčka*
R. METSOLA	H. LAHBIB

PRÍLOHA

SPOLOČNÝ KONTROLNÝ ZOZNAM PRE SPRÁVY O POSÚDENÍ INTEROPERABILITY

Do správy uvedenej v článku 3 ods. 2 sa zahrnú tieto položky:

1. Všeobecné informácie:
   — subjekt Únie alebo subjekt verejného sektora podávajúci správu a iné relevantné informácie,
   — príslušná iniciatíva, projekt alebo akcia.
2. Požiadavky:
   — dotknuté transeurópske digitálne verejné služby,
   — posudzované záväzné požiadavky,
   — dotknuté verejné a súkromné zainteresované strany,
   — identifikované účinky na cezhraničnú interoperabilitu.
3. Výsledky
   — riešenia pre interoperabilnú Európu identifikované na použitie,
   — v náležitých prípadoch iné relevantné riešenia interoperability vrátane rozhraní stroj-stroj,
   — zostávajúce prekážky cezhraničnej interoperability.